

مهدی بازرگان؛ ساعتی پیش از دیدار دونالد ترامپ با نخست‌وزیر اسرائیل، رئیس‌جمهوری آمریکا دستور اجرایی بازگشت کارزار فشار حداکثری علیه ایران را امضا کرد که به نظر می‌رسد این اقدام روی دیدار بی‌بی و ترامپ اثرگذار بوده و به‌نوعی هم نشست خبری مشترک این دو مقام را تحت‌الشعاع قرار داده بود. به‌خصوص آنکه طبق اخبار و گزارش‌های واصله، چه پیش از سفر بنیامین نتانیاهو به آمریکا و چه بعد از دیدارها در واشنگتن، مشخص شد موضوع ایران یکی از کلیدی‌ترین و محوری‌ترین دستورکارهای دو طرف برای رایزنی پشت درهای بسته بوده است.

اختلاف نظر بی‌بی و ترامپ بر سر ایران

البته پس از پایان نشست پشت درهای بسته، شاهد سطحی از اختلاف نظر بین نخست‌وزیر اسرائیل و رئیس‌جمهور آمریکا بودیم. در همین زمینه، بنیامین نتانیاهو در نشست خبری مشترک با دونالد ترامپ، خروج او (ترامپ) از توافق هسته‌ای با ایران را منطقی دانست. به ادعای واهی بی‌بی، «ما در مورد ایران کاملاً با هم تفاهم داریم؛ کشوری که سعی در تورور ما داشت». البته ترامپ در کنفرانس خبری مشترک با نتانیاهو، لحن دیگری داشت و ضمن اعتراف به این نکته که «ایران در حال حاضر بسیار قدرتمند است»، از «علاقه خود به توافق با ایران» سخن گفت و مجدداً عنوان کرد: «ایران نباید سلاح هسته‌ای داشته باشد». کلیددار جدید کاخ سفید سخنانش را این‌گونه ادامه داد: «خطاب به ایران که با دقت گوش می‌دهد، می‌گویم که مایلم به توافقی عالی دست یابیم؛ توافقی که امکان ادامه زندگی و شکوفایی را برای شما فراهم کند. شما قطعاً به شکوفایی خواهید رسید». به گفته ترامپ، «مردم ایران، مردمی شگفت‌انگیز، سخت‌کوش، زیبا و حقیقتاً گروهی باورنکردنی هستند. من آنها را به‌خوبی می‌شناسم. دوستان زیادی از ایران دارم و بسیاری از دوستان آمریکایی من اصالتاً ایرانی هستند و به ایران بسیار افتخار می‌کنند».

رئیس‌جمهور جدید آمریکا با ارجاعی به اقدام ضدایرانی خود تصریح کرد: «فقط برای اینکه بدانید، من از انجام این کار (امضای یادداشت فشار حداکثری) متنفر بودم و امیدوارم بتوانیم از تبدیل این وضعیت به یک فاجعه جلوگیری کنیم. نمی‌خواهم چنین اتفاقی بیفتد. من صمیمانه خواهان صلح هستم و امیدوارم که بتوانیم به این هدف برسیم». مستاجر تازه کاخ سفید باز هم به ادعای چندباره خود بازگشت که «ایران نباید سلاح هسته‌ای داشته باشد و این مسئله بسیار واضح است». ترامپ ادامه داد: «من هیچ محدودیتی تعیین

نمی‌کنم، اما یک چیز انکار‌نشدنی است؛ اینکه آنها نباید سلاح هسته‌ای داشته باشند و اگر حتی فکر کنیم که آنها به دنبال دستیابی به سلاح هسته‌ای هستند، با وجود همه حرف‌هایی که زدم، فکر می‌کنم که عواقب بسیار بدی برایشان خواهد داشت». اما از طرف دیگر، او امیدوار بود «اگر ایرانی‌ها بتوانند ما را متقاعد کنند که چنین قصدی ندارند -امیدوارم که بتوانند- این کار بسیار آسان است؛ در آن صورت، فکر می‌کنم آینده‌ای باورنکردنی در انتظارشان خواهد بود».

ترامپ می‌گوید «توافق صلح هسته‌ای با ایران که اجازه رشد مسالمت‌آمیز به تهران می‌دهد»، ترجیح اوست و «گزارش‌هایی که می‌گویند ایالات متحده با همکاری اسرائیل قصد دارد ایران را نابود کند، بسیار اغراق‌آمیز هستند». رئیس‌جمهور آمریکا تأکید کرد: «من به‌مراتب یک توافق صلح هسته‌ای معتبر را ترجیح می‌دهم؛ توافقی که به ایران اجازه دهد به‌طور مسالمت‌آمیز رشد و پیشرفت کند». رئیس‌قوه مجریه ایالات متحده به صراحت عنوان کرد: «ما باید فوراً کار بر روی آن را آغاز کنیم و زمانی که این توافق امضا و تکمیل شد، یک جشن بزرگ در خاورمیانه برگزار کنیم».

صادق زیباکلام؛ دیدار و نشست ترامپ و نتانیاهو، اجماع علیه ایران نبود

این اختلاف‌نظرها بین نخست‌وزیر اسرائیل و رئیس‌جمهور آمریکا از نگاه تحلیلمگری مانند صادق زیباکلام هم دور نماند و در گفت‌وگو با «شرق» معتقد است: «با توجه به همین مواضع متناقض نتانیاهو و ترامپ در قبال ایران، نمی‌توان دیدار و نشست مشترک خبری این دو را مشخصاً با هدف تقابل علیه جمهوری اسلامی ایران در نظر گرفت». ضمن آنکه این استاد دانشگاه با ارجاعی به گفته‌ها و مواضع نتانیاهو و ترامپ در نشست خبری خاطرنشان می‌کند: «نخست‌وزیر اسرائیل تنها اشاره کوچک و گذرایی به ایران داشت» و به گفته او، «دونالد ترامپ هم با ادبیاتی مثبت، به دنبال تکرار چندباره جمله کلیدی خود برای اعلام آمادگی در جهت آغاز مذاکره با ایران بود». لذا زیباکلام چنین تصور می‌کند که «دونالد ترامپ اساساً به دنبال جنگ، درگیری و تنش با ایران نیست». البته این چهره سیاسی برداشت دیگری از مواضع دونالد ترامپ استخراج کرده و ادعان دارد: «با این سخنان ترامپ و نیز اقدام او درخصوص امضای دستور اجرایی برای بازگشت کمپین فشار حداکثری، اکنون توپ در زمین ایران است» و به‌عزم این فعال سیاسی، «حال تصمیم با تهران است که می‌خواهد چه واکنشی در برابر گفته‌ها و اقدامات ترامپ داشته باشد؛

علی حسینی،سیدنگارنگارنیروز

«شرق») از دیدار دونالد ترامپ و بنیامین نتانیاهو گزارش می‌دهد

یک ملاقات پرماجرا

صادق زیباکلام: دیدار و نشست ترامپ و نتانیاهو، اجماع علیه ایران نبود

آیا آن‌گونه که عارف گفته است، دیدار و مذاکره‌ای بین پزشکیان و ترامپ روی نخواهد داد یا آنکه شاهد آغاز مذاکرات خواهیم بود؟».

از زاویه‌ای دیگر، صادق زیباکلام به «ناگفته‌های» دونالد ترامپ ورود کرده و به «شرق» چنین می‌گوید: «همین که رئیس‌جمهور آمریکا، چه در زمان امضای دستور اجرایی برای احیای کمپین فشار حداکثری و چه در نشست خبری با نتانیاهو، اشاره‌ای به تلاش در جهت براندازی و تغییر نظام در ایران نکرده و حمایتی از اپوزیسیون جمهوری اسلامی ایران هم نداشته، حکایت از آن دارد که در این مقطع، دونالد ترامپ سرر سستیز و رویارویی تمام‌عیار با تهران را ندارد». به اعتقاد این تحلیلگر، «رئیس‌جمهور آمریکا حتی بدون اشاره به توان موشکی، پهبادی و نفوذ منطقه‌ای یا موضوع مذاکرات جامع، صرفاً بر عدم دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای اشاره داشت» که به گفته این استاد دانشگاه «مورد قبول تهران است و مقامات هم بارها گفته‌اند

که جمهوری اسلامی ایران به دنبال ساخت سلاح هسته‌ای نیست». از این‌رو، این فعال سیاسی ارزیابی امیدوارانه و مثبتی دارد که هرچه زودتر بستر برای آغاز مذاکرات فراهم شود.

شرق

زیباکلام: ترامپ و نتانیاهو در برابر خواست جهانی برای راه‌حل دو دولتی قرار خواهند گرفت

اتفاقاً این مواضع دونالد ترامپ، نتانیاهو، مارکو روبیو، استیو ویتکاف و سایر مقامات آمریکایی است که از منظر صادق زیباکلام «بسیار نگران‌کننده و جدی» است؛ چراکه این کارشناس سیاسی در ادامه واکاوی و تحلیل دیدار و نشست ترامپ و نتانیاهو، به «شرق» از «برنامه‌های جدی واشنگتن و تل‌آویو برای کوچاندن مردم فلسطین به کشورهایمانند مصر و اردن» می‌گوید. هرچند این استاد دانشگاه «برخی واکنش‌های جهان عرب و موضع‌گیری قابل دفاع قدردی مانند محمد بن‌سلمان را در این رابطه حائز اهمیت می‌داند» و به باورش، «اگر ترامپ و نتانیاهو می‌خواهند از یک سو عوادی‌سازی روابط را با اعراب پیش ببرند و از سوی دیگر روابط تجاری و اقتصادی کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس با ایالات متحده آمریکا ادامه پیدا کند، باید مواضع و خواسته‌های کشورهای جهان عرب در قبال راه‌حل دو دولتی را مدنظر قرار دهند».

با چنین تحلیلی، این چهره سیاسی معتقد است: «احتمالاً دونالد ترامپ در ادامه به دنبال فشار به برخی کشورها برای پذیرایی از فلسطینیان خواهد بود». ضمن آنکه زیساکلام در یک تقسیم‌بندی، «کشورهایی مانند اردن و مصر را دارای استقلال کمتری نسبت به کشورهایمانند عربستان، امارات، قطر، الجزایر و تونس توصیف می‌کند». بنابراین وی احتمال می‌دهد که «ملک عبدالله دوم، پادشاه اردن و عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهور مصر، تا حدی تحت تأثیر فشارهای دولت ترامپ قرار بگیرند».

البته این کنشگر سیاسی به تحولات بعد از هفتم اکتبر در منطقه و پررنگ‌ترشدن راه‌حل دو‌کشوری برای عبور از وضعیت جاری اشاره می‌کند و به گفته او «اکنون ترامپ و نتانیاهو در مقابل خواست کشورهای منطقه و جهان قرار خواهند گرفت». از این حیث، وی بعید می‌بیند «ترامپ بتواند پروژه مدنظر خود برای کوچاندن اجباری آوارگان فلسطینی به خارج از غزه را محقق کند». با وجود آنچه عنوان شد، صادق زیساکلام «برخی شائبه‌ها درخصوص آغاز دوباره جنگ در غزه به واسطه فشار تندرهای اسرائیلی بر دولت ترامپ برای شکستن آتش‌بس با حماس» را هم به بوته تحلیل می‌برد و معترف است: «در صورت آغاز جنگ در نوار غزه با هدف کوچاندن اجباری فلسطینیان به صحرای سینا، هیچ‌کدام از دو طرف (اسرائیل و حماس) به هیچ دستاوردی نخواهند رسید».

آتش‌بس در غزه ادامه خواهد یافت یا خیر اما امیدوار بود که آتش‌بس ادامه یابد. با این وجود، ترامپ هشدار داد «درصورتی‌که توافق شکست بخورد، خشن‌تر خواهیم بود». مستاجر جدید کاخ سفید به کرانه باختری هم پرداخت و خاطرنشان کرد: «به‌زودی در مورد اینکه آیا حاکمیت اسرائیل را بر کرانه باختری به رسمیت می‌شناسیم یا خیر، تصمیم خواهیم گرفت». اما به گفته ترامپ، «ایده کنترل ما بر نوار غزه مورد حمایت گسترده قرار گرفته است و انتظار دارم آمریکا حاکمیت طولانی‌مدتی در غزه داشته باشد».

استیو ویتکاف، فرستاده دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، به خاورمیانه هم قبل‌تر گفته بود: «ترامپ می‌خواهد به فلسطینی‌ها امید به آینده‌ای بهتر بدهد، شاید دور از غزه جنگ‌زده». او افزود: «ترامپ می‌گوید روش ۵۰ سال گذشته را که موفق نبوده، تغییر خواهد داد». به ادعای ویتکاف، «غزه برای حداقل ۱۰ تا ۱۵ سال آینده غیرقابل سکونت خواهد ماند».

با بیان اینکه «فکر می‌کنم همه می‌خواهند صلح را در این منطقه ببینند»، معتقد بود: «صلح در منطقه به معنای زندگی بهتر برای فلسطینیان است و این به مکانی که امروز در آن زندگی می‌کنند، بستگی ندارد. زندگی بهتر مربوط به فرصت‌ها، شرایط مالی و چشم‌اندازهای بهتر است، نه با برپاکردن چادر در نوار غزه». مارکو روبیو، وزیر امور خارجه آمریکا نیز به دنبال این ادعاها گفت: «ایالات متحده آماده است رهبری نوار غزه را بر عهده بگیرد و آن را بساز دیگر زیبا کند، همان‌طور که ترامپ اشاره کرد».

اگرچه ترامپ در بخشی از نشست خبری مشترک با نتانیاهو مدعی شد «سعودی‌ها خواهان تشکیل دولت فلسطینی نیستند»، اما وزارت خارجه عربستان سعودی اعلام کرد «موضع پادشاهی سعودی در قبال تشکیل دولت فلسطین ثابت و غیرقابل تغییر است و پادشاهی تلاش‌های بی‌وقفه خود برای ایجاد یک کشور فلسطینی را متوقف نخواهد کرد». گفتنی است ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، در دیدار با بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، ادعا کرده بود «سعودی‌ها خواهان تشکیل کشور فلسطینی نیستند». در عین حال، دو مقام عرب به سی‌ان‌ان گفته‌اند «درباره اظهارات ناگهانی ترامپ در مورد کنترل غزه، متحیر، نگران و بدبین هستیم». همچنین این دو مقام عرب افزوده‌اند: «اظهارات ترامپ تند و دشوار برای درک بود و ما به شفافیت بیشتری برای درک آن نیاز داریم». این مقامات بدون ذکر نام‌شان اذعان دارند «سخنان ترامپ توافق شکننده غزه را به خطر می‌اندازد».

لوتزین

Elegance is an attitude

LONGINES

SARMAN Co.

شرکت سرمان

1832 Dr. Shariati Ave. Next to Pol-E Roomi Tehran IRAN

HYDROCONQUEST
GMT